

ARVIOINTIKERTOMUS 2021

Sisällysluettelo

Tarkastuslautakunta	3
Yhteenveto	5
Talousarvio 2021	7
Tavoitteiden toteutuminen 2021	8
Etelä-Karjalan liitto (pl. rajaohjelmien yksikön toiminta)	8
Rajaohjelmien yksikkö (CBC).....	9
Henkilöstö.....	10
Talous	11
Allekirjoitukset.....	12

Maakuntavaltuuston 13.9.2021 valitsema tarkastuslautakunta on toteuttanut kuntalain mukaista tehtävää. Tarkastuslautakunnan tehtävät on määritelty kuntalain 14 luvussa 121 §:ssä.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- 1) Valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Sidonnaisuuksista ilmoittamista koskeva säädös on tullut voimaan 1.6.2017 alkaen. Tarkastuslautakunta on koonnut luottamustehtävissä toimivien sidonnaisuusrekisterin ja saattanut sen valtuustolle tiedoksi. Sidonnaisuusrekisteri on julkaistu maakuntaliiton verkkosivuilla. Kun tehtävissä tulee muutoksia, on ilmoitusvelvollisten ensisijaisesti itse huolehdittava muutosten ilmoittamisesta.

Tarkastuslautakuntaan on kesäkuun 2021 kuntavaalien jälkeen kuulunut seuraavat jäsenet ja varajäsenet:

Jäsen	Varajäsen
Sanna Koskenranta	Tarja Seppälä
Ismo Harju	Taru Rikula
Veikko Hämäläinen	Krista Nordberg
Mervi Rings	Arto Penttilä
Päivi Sivenius	Toni Mustola

Puheenjohtajaksi valtuusto on valinnut Sanna Koskenrannan ja varapuheenjohtajaksi Ismo Harjun.

Lautakunnan kokouksiin on lisäksi osallistunut KHT, JHT-tilintarkastaja Ulla-Maija Tuomela, joka toimii myös lautakunnan sihteerinä.

Tarkastuslautakunta laati koko toimikaudekseen tarkastussuunnitelman ja vuosittaisen työohjelman, jonka mukaan tarkastustyötä on toteutettu.

Lautakunta on kokoontunut toimikauden aikana 5 kertaa varsinaisiin kokouksiin, joissa on kuultu selvityksiä toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisesta.

Tarkastuslautakunta on tilikauden 2021 arviointiin liittyen kuullut maakuntajohtajaa, elinvoimajohtajaa, aluekehityspäällikköä, ympäristökoordinaattoria, hallinto- ja kehittämisjohtajaa sekä henkilöstön edustajia.

Tilintarkastuksen etenemistä on seurattu tilintarkastajien toimittaman raportin sekä suullisten selvitysten perusteella.

Tarkastuslautakunta katsoo, että Etelä-Karjalan liiton maakuntavaltuuston hyväksymät toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet olennaisilta osin vuonna 2021. Taloudelliset tavoitteet taas ovat toteutuneet odotettua paremmin.

	toteutunut
	toteutunut osittain
	ei toteutunut

Seuraavana on esitetty tavoitteiden kappalemäärät vastualueittain ja niiden toteutuminen. Myös toiminnallisten tavoitteiden toteutumisprosentti kokonaan toteutuneista tavoitteista on esitetty taulukossa.

				yhteensä tavoitteet	Tot. %
Etelä-Karjalan liitto (pl. rajaohjelmien yksikön toiminta)	3	1	1	5	60,00
Rajaohjelmien yksikkö (CBC)	1	2	1	4	25,00

YHTEENVETONA:

Pitkittynyt poikkeusaika on haastanut maakunnan työtä myös vuonna 2021. Etätyöstä ja etäasioinnista on tullut uusi normaali, joka haastaa toimintaa ja johtamista. Lähitulevaisuudessa on arvioitava toimitilojen tarkoituksenmukaisuutta ja kiinnitettävä vahvemmin huomiota myös työhyvinvointiin ja johtamiseen.

Vuoden 2021 aikana on valmistunut liiton strategia, organisaatio on uudistunut sekä toimintaa ohjaavia malleja ja ohjeita on luotu. Strategisten tavoitteiden kirkastaminen on tunnistettu haasteeksi ja siihen sekä strategian jalkauttamiseen tulee kiinnittää huomiota. Eettisten ohjeiden laatiminen on ajanmukaista ja tarpeellista. Ohjeiden noudattamista tulee myös valvoa.

Työhyvinvointikysely osoittaa työhyvinvoinnin kohentumista, josta viestii myös merkittävästi vähentyneet sairaspöissaolot. Työhyvinvointikyselyn osalta heikennystä on kuitenkin henkilöstön vastaamisaktiivisuudessa. Tämä voi tosin viestiä myös siitä, että vastaamista ei koeta niin tärkeäksi, jos työolot ovat kunnossa. Työntekijöiden osallisuuteen tulee kuitenkin kiinnittää huomiota erityisesti työhyvinvoinnin osalta.

Uusille hyvinvointialueille on valittu päättäjät ja työ käynnistyy virallisesti 1.1.2023. Maakuntaliiton rooli Etelä-Karjalan edunvalvonnassa on keskeinen, mutta edellyttää laajaa yhteistyötä. Jotta Etelä-Karjalassa on kasvun edellytyksiä, rakenteet eivät saa

siiloutua tai eriytyä. Kaikkien etu on laaja ja avoin vuoropuhelu sekä yhteisten tavoitteiden asettaminen maakunnan kasvun takaamiseksi.

Etelä-Karjalan tarinan suunnan muutos vaatii vahvaa onnistumista niin edunvalvonnassa, vetovoimaisuudessa kuin myönteisessä kehityksessä. Maakuntaliitolla on keskeinen ja kokoava rooli, mutta ennen kaikkea avainasema hankerahoituksen osalta. Etelä-Karjalan tulee entistä voimallisemmin hyödyntää mm. EU:n hankerahoituksen mahdollisuuksia.

Maakunnan haasteet näyttäytyvät uudessa valossa Venäjän hyökätty Ukrainaan helmikuussa 2022. Välttämätön yhteistyön katkaiseminen naapurimaan kanssa tulee vaikuttamaan niin alueen elinvoimaan kuin liiton hankkeisiin. Luottamuksen palautuminen ei tule tapahtumaan vuosiin, jos vuosikymmeniinkään. Maakunnan strategisia valintoja ja elinvoiman vahvistamista on arvioitava tältä osin uudelleen.

Haasteellinen tilanne niin koronapandemian kuin Ukrainan sodan osalta muuttaa myös liiton toiminta. Miten liitto on varautunut vallitseviin muutoksiin esimerkiksi hankerahoitusten, edunvalvonnan tai tilankäytön osalta?

Miten maakuntaliitto osaltaan on edistämässä alueen sisäistä vuoropuhelua, jotta maakunnan toimintaedellytykset haasteellisessa tilanteessa voivat kuitenkin kehittyä myönteisesti?

Talousarviorakenne

Etelä-Karjalan liiton taloussuunnitelma muodostuu tuloslaskelmasta, investointiosasta ja rahoituslaskelmasta ja sisältää varsinaisen toiminnan lisäksi CBC-ohjelman ja projektitoiminnan.

Talousarvion sitovuus

Talousarviossa valtuusto hyväksyy liiton toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Valtuustoon nähden sitova erä talousarviossa on **talousarvion loppusumma (tilikauden yli/alijäämä)**. Kuntalain mukaisesti **myös toiminnalliset tavoitteet määritellään sitoviksi** ja niiden mahdollisista muutoksista päättää valtuusto.

Talousarviossa esitettävät tunnusluvut muodostuvat suoritettavoitteista, tehokkuutta ja taloudellisuutta ilmaisevista luvuista, toiminnan laajuustiedoista sekä voimavaroja osoittavista tunnusluvuista, jotka eivät ole valtuustoon nähden sitovia. Suoritettavoitteet ja tunnusluvut ovat ohjeellisia. Talousarvion yleisperustelut ovat informaatiota, jota ei ole tarkoitettu sitovaksi talousarvion osaksi. Talousarvion yksityiskohtaiset perustelut ovat ohjeellisesti sitovia siten, että yksiköiden tulee noudattaa perusteluissa kuvattua toiminnallista linjaa.

Seuraavana on käsitelty vastualueittain talousarviossa sisältyviä toiminnallisia tavoitteita ja näistä annettuja selvityksiä toimintakertomuksessa 2021. Sitovista talousarvion tavoitteista on esitetty toimintakertomuksessa selkeä yhteenvedotaulukko kohdassa 12.3” Tavoitteet, mittarit ja toteutuma”. Toimintakertomuksessa esitetyt tavoitteet perustuvat vuoden 2021 talousarviossa asetettuihin tavoitteisiin.

Etelä-Karjalan liitto (pl. rajaohjelmien yksikön toiminta)

Sitova tavoite	Mittari	Raportoitu tulos 2021	Tarkastuslautakunnan arvio
Etele-Karjalan liiton asiantuntija-, verkosto-, projekti ja edunvalvontatyöllä kehitetään Etelä-Karjalan elinvoimaa maakuntaohjelman ja maakuntakaavoituksen mukaisesti	Sidosryhmä-/asiakastyytyväisyys Etelä-Karjalan liiton kokonaistoiminnasta vähintään 3,5 (asteikolla 1-5)	Kokonaistyytyväisyys oli kyselyn perusteella (asteikolla 1-5) 3,84 (v. 2020 3,77)	Asetettu tavoite on toteutunut. Toisaalta tavoite on ollut alle edellisen vuoden toteutuman. Onko tavoite varmasti tavoitteellinen?
Maakuntakaavoitusta ja maakuntaohjelmaa koskevat suunnittelutehtävät etenevät tavoiteaikataulun mukaisesti.	Vaihekaavatyö hyväksymisvaiheeseen sekä kokonaismaakuntaavan päivitystyö kaavaluonnosten tasolle vuoden 2021 aikana. Maakuntaohjelma valmistuu.	2. vaihekaavatyö sai hyväksynnän maakuntavaltuustossa 13.12.2021. Kokonaismaakuntaavan (Maakuntakaava 2040) päivitys edennyt selvitystöiden osalta, kaavaluonnoksia odotetaan 2022 syksyllä. Maakuntaohjelma 2022-2025 hyväksyttiin maakuntavaltuustossa 13.12.2022.	Vaihekaavatyössä edettiin valtuuston päätöksentekoon saakka vuonna 2021. Kokonaismaakuntaavan osalta ei täysin täysin tavoitteeseen päästy. Maakuntaohjelman osalta on päästy tavoitteeseen.
EAKR- ja muuta kehittämisrahoitusta koskevat käsittelyprosessit ovat sujuvia.	Rahoitushakemusten käsittelyajat: EAKR-hakemukset 83 päivää, kansallinen ja maakunnallinen rahoitus 28 päivää (ei koske ylismaakunnallisia EAKR-hakemuksia, joiden valmistelu osittain Uudenmaan liitossa). Kansallisen rahoituksen maksatushakemusten käsittelyajat: Ilman lisätietopyyntöjä enintään 30 päivää, ei takaisinperintä tapauksia.	EAKR-hakemusten käsittelyaika oli keskimäärin 78 päivää. Kansallisen ja maakunnallisen kehittämisrahoituksen hakemusten käsittelyaika keskimäärin 28 päivää. Maksatushakemusten käsittelyaika keskimäärin 28 pv. Takaisinperintätapauksia ei ollut.	Käsittelyajoissa on päästy tavoitteisiin kaikilta osin.

Eri aluetasoilla tapahtuvalla vaikuttamis- ja verkottumistyöllä tuotetaan lisäarvoa Etelä-Karjalan kunnille, yrityksille, yhteisöille ja ympäristölle.	Hallitusohjelmaan ja Etelä-Karjalan selviytymissuunnitelmaan kirjattujen hankkeiden ja edunvalvontatavoitteiden eteneminen. Maakunnan ulkopuolelta Etelä-Karjalaan liiton myötävaikutuksella hankittu rahoitus maakunnan kehittämiseen.	Kutilan kanavan ja raidehankkeiden suunnittelu edennyt. Parikkalan RYPistä valiokuntakirjaus hankkeen toimeenpanosta v. 2021. Erä- ja luontokulttuurimuseo rakentuu Imatralle. EU:n alue- ja rakennepolitiikan rahoitus 2021-2027 (58 M€) kasvaa 83 %. Kaakkois-Suomi - Venäjä - rajaohjelman rahoitus (96 M€) nousee todennäköisesti 25 %. Kansallinen aluekehitysrahoitus (767 t€) kasvoi v. 2021 13 %. Pienempiä valtion hankerahoituksia mm. ilmastotyöhön ja Itäisen Suomen matkailun kehittämiseen.	Mittari on melko yleisellä tasolla esitetty talousarviossa. Esitetyt toteutumatiematodot kuvaavat kuitenkin hyvin onnistumisia vuonna 2021.
Työhyvinvointi kohenee	Työhyvinvointikyselyvastausten keskiarvo vähintään 4 (asteikolla 1-5) Kyllä vastaajien osuus vähintään 80% kysymykseen 'Suositteletko nykyistä työpaikkaa tuttavallasi?'	Keskiarvo oli 3,67 (v. 2020 3,33) Kyllä vastaajien osuus 61,1% (v. 2020 62,1%)	Tavoitteeseen ei ole päästy. Työhyvinvointikyselyn vastauksissa on saatu keskiarvoa parannettua hieman.

Rajaohjelmien yksikkö (CBC)

Sitova tavoite	Mittari	Raportoitu tulos 2021	Tavoitteisiin on päästy vuonna 2021.
Hyväksytyjen hankkeiden tukisopimusprosessit	Kuudennen hakukierroksen hyväksytyjen hankkeiden tukisopimukset solmittu ja kaikki hankkeet käynnissä	100 %	Tavoitteisiin on päästy vuonna 2021.
Ohjelmarahoituksen maksatukset hankkeille ja ROM-tarkastukset	1) Hankkeiden raportoinnin seurantavaste, maksatukset hankkeille on suoritettu ohjelman sääntöjen mukaisessa määräajassa (100 %) 2) Kaikille sääntöjen mukaan valituille hankkeille (15 kpl) ROM-tarkastus sekä mahdollinen seurantasuunnitelma tehty	1) 100% 2) 10 kpl, Covid-pandemia hidastanut tarkastuksia	Raportoinnin seurantatavoitteeseen on päästy vuonna 2021. ROM-tarkastuksissa sekä seurantasuunnitelman tekemisessä ei ole ole tavoitteeseen.
Ohjelman vuosittaisen asiakaspalautteen kerääminen ja analysointi	Ohjelman asiakaspalautteetkyselyyn osallistuneiden määrä (100 vastausta) ja keskeiset tulokset	61 vastausta, asteikolla 1-5 Su-Ve-alueyhteistyö positiivista 4,2; tunnettuus ohjelmalla 4,1 ja projekteilla 3,7	Kyselyn palautteiden määrä ei ole ollut tavoitteiden mukainen. Saadut tulokset ovat olleet kuitenkin hyviä, mutta tavoitetasoa ei ole määritelty ennakkoon.
Uuden ohjelmakauden 2021-2027 suunnittelu	Uuden ohjelman asiakirjat laadittu ja lähetetty EU:n komissiolle	Toimitettaneen kesällä 2022. Covid19-pandemia hidastanut valmistelua.	Tavoitteeseen ei ole päästy covid19 pandemian johdosta.

HENKILÖSTÖ

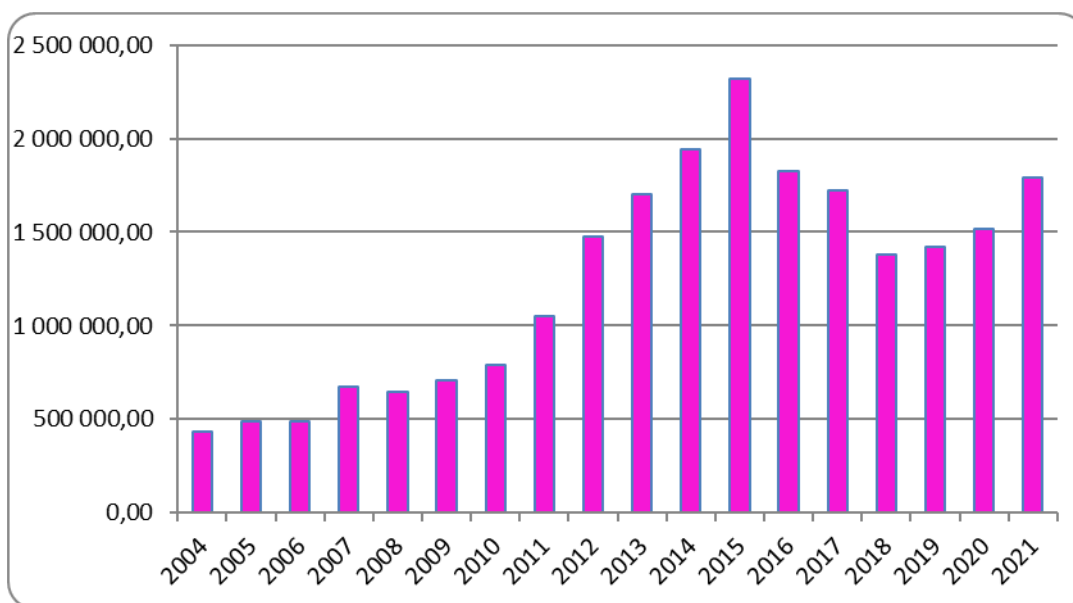
Arviointivuoden päättyessä henkilöstön kokonaismäärä oli 38 (vuonna 2020: 36, 2019: 38). Henkilöstömäärä ennen vuoden 2016 maakuntaudistusvalmistelua päättyessä oli 27.

Vakituisesta henkilöstöstä on irtisanoutunut vuonna 2021 yhteensä 4 henkilöä (2020: 2). Määrä ei ole suuri, mutta maakuntaliiton henkilöstömäärään suhteutettuna on tämä kuitenkin 10,5 %.

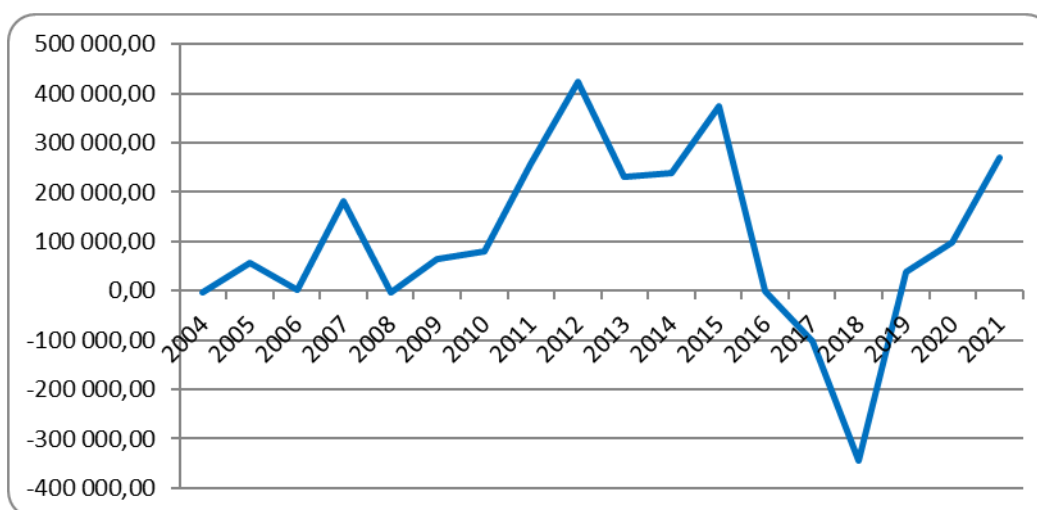
Lähimmän kymmenen vuoden sisällä liiton henkilöstöstä 34 % saavuttaa eläkeiän. Tähän on varauduttava hyvissä ajoin.

Koulutusmäärä on henkilöstökertomuksen mukaan vähentynyt vuonna 2021. Henkilöstöllä tulee olla riittävät mahdollisuudet päivittää osaamistaan.

Vuoden 2021 tulos oli ylijäämäinen ja selvästi odotettua parempi. Parempaan tulokseen ovat vaikuttaneet muun muassa tiukka taloudenpito, kokous- ja työmatkakulujen sekä henkilöstökulujen pienentyminen. Tilikauden ylijäämää kertyi 270 770,36 euroa, jonka hallitus on esittänyt siirrettäväksi taseen tilikausien ylijäämätilille. Talousarvio toteutui selkeästi arvioitua parempana. Toimintakate toteutui 311.486 € talousarviota parempana. Toimintakulut ovat toteutuneet 496 560 euroa talousarviota pienempinä. Tarkemmat selvitykset toteutumisesta löytyvät liiton tilinpäätöskirjasta 2021. Liiton vapaa oma pääoma on kehittynyt seuraavasti vuosina 2004 - 2021:

Vapaa oma pääoma on 31.12.2021 yhteensä 1 788 678,01€. Liiton peruspääoma on 336.375,85 €. Vuosittaiset vaihtelut tilikauden tuloksessa ovat olleet melko suuria vuosina 2004 - 2021:

Vertailuajanjaksoon sisältyy muutama negatiivisen tuloksen vuosi.

Lappeenrannassa 12. huhtikuuta 2022

Sanna Koskenranta
puheenjohtaja

Ismo Harju
varapuheenjohtaja

Veikko Hämäläinen
jäsen

Mervi Rings
jäsen

Päivi Sivenius
jäsen